VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 225)**
- **Komisji Obrony Narodowej (nr 112)**

z dnia 3 marca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 225)

Komisji Obrony Narodowej (nr 112)

3 marca 2015 r.

Komisje: Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Obrony Narodowej, obradujące pod przewodnictwem poseł **Stanisławy Prządki (SLD)**, przewodniczącej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, rozpatrzyły:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych (druk nr 2675).

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Hajduk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Andrzej Zalewski** szef Oddziału Postępowania Administracyjnego Departamentu Kadr Ministerstwa Obrony Narodowej, **Piotr Raczkowski** wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa, **Tomasz Chrabski** przedstawiciel Biura Studiów i Analiz w Sądzie Najwyższym.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Barbara Orlińska, Daniel Kędzierski, Michał Madaj, Kamil Strzępek** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Monika Bies-Olak, Krzysztof Karkowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Obrony Narodowej. Bardzo proszę państwa o zajęcie miejsc i zachowanie ciszy na sali, żebyśmy mogli rozpocząć pracę. W imieniu przewodniczącego Komisji Obrony Narodowej pana Stefana Niesiołowskiego i własnym witam państwa posłów, witam pana ministra Wojciecha Hajduka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, witam przedstawiciela Ministerstwa Obrony Narodowej, pana pułkownika Andrzeja Zalewskiego, witam pana sędziego Piotra Raczkowskiego z Krajowej Rady Sądownictwa, witam prezesa Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie pana pułkownika Mirosława Jaroszewskiego i wszystkie uczestniczące w dzisiejszym posiedzeniu osoby.

Porządek dzienny państwo posłowie otrzymali. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Dziękuję. Porządek dzienny został przyjęty. Przystępujemy do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych, druk nr 2675. Proszę przewodniczącą podkomisji panią poseł Brygidę Kolendę-Łabuś o przedstawienie sprawozdania. Bardzo proszę pani poseł.

Poseł Brygida Kolenda-Łabuś (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Wysokie Komisje i panie przewodniczący, może w kilku słowach przypomnę treść przedłożenia i uzasadnienie do tej zmiany. 19 sierpnia 2011 roku poprzez zmianę prawa o ustroju sądów wojskowych zlikwidowano Departament Sądów Wojskowych w Ministerstwie Sprawiedliwości. W związku z tym, że minister sprawiedliwości jako administrator wszystkich sądów, realizując swój zwierzchni nadzór nad sądami, nie dysponuje narzędziami skutecznymi do realizacji tego zadania, to przedłożenie wprowadza do ustroju sądów wojskowych instytucję nadzoru administracyjnego w kształcie zbliżonym do obowiązującego w sądzie powszechnym. Nadzór ten sprawować będą sędziowie sądów wojskowych delegowani do Ministerstwa Sprawiedliwości.

Nie będę szczegółowo opowiadać, jaki jest zakres przedmiotowy zewnętrznego i wewnętrznego nadzoru, ponieważ państwo mają treść przedłożenia rządowego, natomiast zwrócę tylko uwagę na zasadnicze rzeczy i złożę sprawozdanie z prac podkomisji. Zdaniem podkomisji najistotniejszą zmianą była ta, która eliminuje zbędną procedurę prowadzenia postępowania w sytuacji, kiedy kandydująca na stanowisko sędziego sądu wojskowego osoba nie spełnia warunków do objęcia. Pozostawia się w tym przedłożeniu taką sprawę bez rozpatrzenia. W poprzedniej regulacji cała procedura musiała być przeprowadzona, co generuje koszty i niepotrzebnie zajmuje czas. W trakcie prac w stosunku do pierwszego projektu, uwzględniając sugestie środowiska sądów wojskowych, zrezygnowano z kadencyjności prezesów i zastępców prezesów sądów wojskowych, ponieważ stanowiska te są związane z etatyzacją stopniami wojskowymi i w związku z zasadą, że nie można na niższe stanowisko delegować takiej osoby, wymagałoby to zakończenia po jakimś czasie pewnej rotacji, wymagałoby to zakończenia kariery wojskowej przez osoby, które pełnią te funkcje. Wobec tego w przedłożeniu, które trafiło do procedowania, ta kadencyjność została usunięta. Na posiedzeniu podkomisji 4 lutego wprowadzono do tego projektu właściwie tylko trzy poprawki poza legislacyjnymi, dwie dotyczące doprecyzowania delegacji do wydania rozporządzenia dla ministra sprawiedliwości, to jest zmiana dziesiąta, gdzie stosując wzorzec konstytucyjny uzupełniono zakres, jakiemu musi odpowiadać to rozporządzenie wydane przez ministra sprawiedliwości z ministrem obrony narodowej. Druga zmiana z podobnym uzasadnieniem jest również w zmianie dziesiątej, gdzie określa się szczegółowe zasady archiwizacji, warunki i tryb niszczenia i przekazywania właściwym archiwom państwowym akt sprawy. Minister obrony narodowej w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określa te zasady. Zostało doprecyzowane, co powinien brać pod uwagę, czyli wytyczne do wydania tych rozporządzeń zostały umieszczone na poziomie ustawy. I jeszcze jedna zmiana. Wydawało nam się, że ona wynika z pewnego przeoczenia, a mianowicie wyłączono w projekcie rządowym w art. 70 §1 ustawy możliwość delegowania sędziego na jego wniosek do międzynarodowych organizacji sędziowskich pozarządowych, to dotyczy art. 77 § 3 i 3a. Takie uzupełnienie jest trzecią poprawką do przedłożenia rządowego.

W trakcie prac podkomisji generalny inspektor ochrony danych osobowych zgłaszał pewne zastrzeżenia do administracji danymi osobowymi, ale po dyskusji, po wyjaśnieniu ze strony Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Sprawiedliwości doszliśmy do przekonania, że wszelkie standardy w tym przedłożeniu są zachowane. Będę chciała jeszcze w trakcie procedowania złożyć trzy poprawki. Jeżeli chodzi o sprawozdanie podkomisji, to dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję pani poseł. Otwieram dyskusję. Czy pan minister chciałby na tym etapie zabrać głos?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Wojciech Hajduk:

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pan przewodniczący Piotrowicz.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie ministrze, jeżeli dobrze pamiętam, to bodajże w 2012 roku zniesiono Departament Sądów Wojskowych w Ministerstwie Sprawiedliwości. Dziś okazuje się, że czegoś brakuje. Czy pan minister mógłby przypomnieć, jakie to powody stały za tym, żeby zlikwidować Departament Sądów Wojskowych i dlaczego w tamtym okresie nie rozstrzygnięto kwestii, co będzie dalej z sądami wojskowymi, a w szczególności kto będzie sprawował nadzór zwierzchni, nadzór administracyjny nad funkcjonowaniem tych sądów. To jest pierwsze pytanie. I drugie pytanie dotyczące wizytacji w sądach wojskowych, bo jak zrozumiałem, to wizytatorzy będą się wzajemnie wizytować. Wizytatorzy z jednego sądu okręgowego będą wizytować drugi sąd okręgowy i odwrotnie. Czy zdaniem pana ministra tego rodzaju wizytacja będzie wypełniała zadania? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję panu posłowi. Proszę, panie ministrze, o odpowiedź na te pytania.

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chcę wskazać, że reorganizacji, chociaż nie jest to żadnym wytłumaczeniem, w zakresie likwidacji Departamentu Sądów Wojskowych dokonano zanim trafiłem do ministerstwa i z tego względu argumenty, które legły u jej podstaw nie są mi znane. Nie byłem wtedy sędzią delegowanym do ministerstwa. Jednakże to, że ten departament zlikwidowano, mogę przypuszczać, było spowodowane ograniczeniem liczby sądów i sędziów. Mamy obecnie 51 sędziów wojskowych w skali całego kraju. Jest to bardzo niewielka liczba sędziów. Mamy siedem sądów garnizonowych i dwa sądy okręgowe. Zadania w zakresie nadzoru administracyjnego przejął Departament Sądów. Mówiąc krótko, Departament Sądów ma w wydziale karnym delegowanych sędziów wojskowych. Koło mnie siedzi pan sędzia Kolanowski, który zajmuje się między innymi nadzorowaniem sądów wojskowych.

Sądy wojskowe z natury rzeczy z uwagi na bardzo ograniczony zakres ich działalności i ograniczoną liczbę sędziów jak również, przypuszczam, dyscyplinę wojskową jak należy, nie sprawiają kłopotów ani nadzorczych, ani kłopotów z pracą, z pokryciem wpływu. Co więcej, sędziowie wojskowi z zasady orzekają w sądach powszechnych, rozumiejąc trudną sytuację sądów powszechnych są delegowani do tych sądów i tam pracują. Nawiązując do ostatniego pytania co do efektywności wizytacji, które są planowane w nowym ujęciu nadzoru administracyjnego, chcę wskazać, że wizytacja w takim kształcie jest przewidziana również w sądach powszechnych. Jest to normalny element, normalny mechanizm nadzoru administracyjnego. Raz na cztery lata bada się akta poszczególnych wydziałów, bada się sprawność konkretnych sędziów w aspekcie rzeczywiście wykonanej pracy. To jest jednym z elementów nadzoru i spełnia swoją funkcję. Tu żadnych zastrzeżeń z punktu widzenia ministerstwa nie mogę zgłosić. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Jeśli nie ma innych uwag i wniosków, przechodzimy do szczegółowego rozpatrzenia projektu.

Czy są uwagi państwa posłów do tytułu projektu? Nie słyszę. Dziękuję. Tytuł został przez komisje przyjęty.

Czy są uwagi do zdania wstępnego w art. 1? Nie słyszę. Dziękuję. Zdanie wstępne w art. 1 zostało zaakceptowane przez obie komisje.

Czy są uwagi do zmiany pierwszej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana pierwsza została przyjęta.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany drugiej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana druga została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzeciej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana trzecia została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czwartej? Nie ma. Dziękuję bardzo. Zmiana czwarta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany piątej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana piąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany szóstej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana szósta została przyjęta.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany siódmej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana siódma została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany ósmej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana ósma została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dziewiątej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana dziewiąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dziesiątej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana dziesiąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany jedenastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana jedenasta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dwunastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana dwunasta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzynastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana trzynasta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czternastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana czternasta została przyjęta.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany piętnastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana piętnasta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany szesnastej, to jest rozdział 8b? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana szesnasta została przyjęta.

Czy są uwagi do art. 64c w rozdziale 8b? Nie słyszę. Dziękuję. Art. 64c został przez komisje przyjęty.

Czy są uwagi do art. 64d? Nie słyszę. Dziękuję. Art. 64d został przyjęty.

Czy są uwagi do zmiany siedemnastej? Proszę bardzo, pani przewodnicząca podkomisji. Proszę bardzo.

Poseł Brygida Kolenda-Łabuś (PO):

Dziękuję bardzo. Ja pozwolę sobie, zanim złożę propozycję poprawek, bardzo podziękować wszystkim posłom, którzy pracowali tak sprawnie i skutecznie w podkomisji. Chciałam złożyć poprawkę do zmiany siedemnastej poprzez dopisanie punktu aa, czyli po punkcie a punkt aa. Celem tej poprawki jest dostosowanie przepisu do zmian w zakresie regulacji dotyczącej nadzoru. Ja pozwolę sobie odczytać treść tej poprawki. „Określone w przepisach czynności i uprawnienia Ministra Sprawiedliwości, zgromadzenia ogólnego sędziów, kolegium sądu, prezesów sądów rejonowych, okręgowych i apelacyjnych oraz prezesa sądu dyscyplinarnego wykonują odpowiednio Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych, kolegium wojskowego sądu okręgowego, prezesi sądów wojskowych i prezes wojskowego sądu dyscyplinarnego, a czynności uprawnienia prezesa sądu apelacyjnego w zakresie nadzoru administracyjnego prezes wojskowego sądu okręgowego". To jest dostosowanie do potrzeb sprawowania nadzoru. Tak brzmiącą poprawkę przedkładam.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Czy są pytania czy uwagi do tej propozycji poprawki? Nie słyszę. Czy wobec tego jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany siedemnastej z poprawką zgłoszoną przez przewodniczącą podkomisji? Nie słyszę. Zmiana siedemnasta z poprawką została przez komisje przyjęta.

Przechodzimy do art. 2. Czy są uwagi państwa posłów do art. 2? Nie słyszę. Dziękuję. Art. 2 został przyjęty.

Czy są uwagi państwa posłów do art. 3? Proszę, przewodnicząca podkomisji pani poseł Kolenda-Łabuś.

Poseł Brygida Kolenda-Łabuś (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Jeżeli pani przewodnicząca pozwoli, to ja zaprezentuję obie poprawki, bo one się jednak bardzo wiążą. Po pierwsze, chciałabym zaproponować, żeby art. 3 otrzymał oznaczenie jako art. 4. i brzmiał następująco: „Ustawa wchodzi w życie po upływie czterech miesięcy od dnia ogłoszenia". Czyli wydłużenie vacatio legis z dwóch miesięcy do czterech. Zaraz przedłożę uzasadnienie. Natomiast art. 3 jest przepisem przejściowym i brzmiałby następująco: „Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 18 § 1 pkt 1 i 3 oraz § 2 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 ustawy, o której mowa w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy". To są zmiany co do zakresu upoważnień dla ministra do wydawania rozporządzeń i stanowi to przepis przejściowy. Natomiast uzasadnieniem wydłużenia *vacatio legis* jest to, że chcemy przygotować realizację wprowadzenia w życie tych zmian w sposób profesjonalny, bez pośpiechu. Stąd prośba o to, żeby okres wejścia w życie wydłużyć do czterech miesięcy od dnia ogłoszenia. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Czy pan legislator z Biura Legislacyjnego chciałby się wypowiedzieć? Bardzo proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Krzysztof Karkowski:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Biuro Legislacyjne proponowałoby jedynie drobną poprawkę o charakterze legislacyjnym. Zamiast sformułowania „ustawy, o której mowa w art. 1" użytego dwukrotnie proponujemy zgodnie z nowymi zasadami techniki prawodawczej sformułowanie „ustawy zmienionej w art. 1". Chodzi o to, że w art. 1 jest kilka ustaw, a jest tylko jedna ustawa zmieniona.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa posłów lub gości chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Przystępujemy do zaopiniowania poprawek.

Czy są uwagi państwa posłów do pierwszej poprawki zgłoszonej przez panią poseł Kolendę-Łabuś, przewodniczącą podkomisji? Poprawka ta dotyczy wydłużenia vacatio legis z dwóch do czterech miesięcy. Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje tę poprawkę zaakceptowały.

Czy są uwagi państwa posłów do drugiej poprawki, która nadaje nowe brzmienie art. 3? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisje przyjęły poprawkę.

Poprawka Biura Legislacyjnego ma charakter redakcyjny i rozumiem, że jest to propozycja, byśmy tę poprawkę uwzględnili.

Czy jest sprzeciw państwa posłów wobec przyjęcia art. 3 z poprawkami zgłoszonymi przez przewodniczącą podkomisji panią poseł Kolendę-Łabuś? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że art. 3 został przyjęty.

Przystępujemy do przyjęcia sprawozdania podkomisji. Będziemy głosować. Kto z państwa posłów jest za przyjęciem projektu ustawy w brzmieniu przedłożonym przez podkomisję nadzwyczajną wraz z przyjętymi poprawkami? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że komisje przyjęły sprawozdanie, w którym przedstawią Sejmowi wniosek o przyjęcie sprawozdania 17 głosami za, przy 6 głosach wstrzymujących się; głosów sprzeciwu nie było.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. W imieniu prezydium proponuję, aby sprawozdawcą była pani poseł Brygida Kolenda-Łabuś. Czy pani poseł wyraża zgodę ? Bardzo dziękuję. Innych kandydatur nie ma. Rozumiem, że nie ma sprzeciwu wobec tej kandydatury. Nie słyszę. Dziękuję bardzo. Pragnę pani przewodniczącej podziękować za bardzo merytoryczną pracę w podkomisji, a także wszystkim państwu posłom uczestniczącym w pracach, którzy byli członkami tej podkomisji, a także wszystkim państwu za udział. Dzisiaj mamy efekt tej merytorycznej i owocnej pracy.

Wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Dziękuję państwu posłom. Zamykam wspólne posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Obrony Narodowej.